

Ordin M.E.C. nr. 4811 din 30 iulie 2020

Ordinul nr. 4811/2020 privind aprobarea Metodologiei-cadru de înființare, organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar cu statut de unități-pilot, experimentale și de aplicație

În vigoare de la 12 august 2020

Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 730 din 12 august 2020

Având în vedere:

- prevederile art. 26 din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 559/2020 privind funcționarea unităților de învățământ preuniversitar cu statut de unități-pilot, experimentale și de aplicație;
- Ordinul ministrului educației naționale și cercetării științifice nr. 5.079/2016 privind aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 4.524/2020 privind înființarea și organizarea programelor universitare de master didactic,
în temeiul prevederilor art. 15 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 24/2020 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației și Cercetării,

ministrul educației și cercetării emite prezentul ordin.

Art. 1. - Se aprobă Metodologia-cadru de înființare, organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar cu statut de unități-pilot, experimentale și de aplicație, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. - Direcția generală învățământ preuniversitar, Direcția generală minorități și relația cu Parlamentul, inspectoratele școlare județene/al municipiului București și unitățile de învățământ duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 3. - Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul educației și cercetării,
Cristina Monica Anisie

București, 30 iulie 2020.
Nr. 4.811.

Metodologia-cadru de înființare, organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar cu statut de unități-pilot, experimentale și de aplicație

În vigoare de la 12 august 2020

Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 730 din 12 august 2020.

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. - Prezenta metodologie-cadru reglementează înființarea, organizarea și funcționarea unităților de învățământ preuniversitar cu statut de unități-pilot, experimentale și de aplicație, în conformitate cu art. 26 din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu Hotărârea Guvernului nr. 559/2020 privind funcționarea unităților de învățământ preuniversitar cu statut de unități-pilot, experimentale și de aplicație.

Art. 2. - Unitățile de învățământ preuniversitar cu statut de unități-pilot, unități experimentale și unități de aplicație sunt unități de învățământ din rețeaua națională a unităților de învățământ preuniversitar acreditate sau autorizate să funcționeze provizoriu, conform reglementărilor legale în vigoare.

Art. 3. - **(1)** Unitățile de învățământ preuniversitar cu statut de unități-pilot, denumite în continuare școli-pilot, sunt organizate cu scopul de a pune în aplicare intervenții educaționale inovative, proiecte de cercetare educațională, noi modele curriculare și de carieră didactică, în vederea evaluării și determinării potențialului de valorificare extinsă și de fundamentare a politicilor educaționale la nivel național, inclusiv din perspectiva pregătirii tinerilor pentru o bună integrare în societate.

(2) Obiectul pilotării îl constituie intervenții educaționale inovative, modele curriculare și de carieră didactică, practici inovative care pun în valoare viziuni și practici profesionale experimentate și împărtășite, cu impact asupra școlii ca organizație, care învață:

a) elemente inovative la nivel de curriculum (noi modele/tipuri de teste/subiecte/itemi din structura examenelor/evaluărilor naționale, modalități de organizare/predare-învățare a unor discipline de studiu din trunchiul comun, o nouă disciplină în oferta de curriculum la decizia școlii, o nouă disciplină de studiu care propune abordări transversale, alte documente curriculare care necesită calibrare);

b) variante de organizare a programului școlar de predare-învățare;

c) modalități de dezvoltare profesională a cadrelor didactice sau de evoluție în carieră;

d) strategii didactice, resurse educaționale, inclusiv din domeniul învățării de tip blended learning/online;

e) intervenții inovative în domeniul managementului școlar și al dezvoltării culturii organizaționale;

f) modalități de evaluare a rezultatelor școlare; intervenții inovative bazate pe date de cercetare psihosocială, pentru integrarea optimă în comunitate, pe piața muncii și în societate, în general;

g) abordări inovative și tendințe de dezvoltare a științelor educației.

Art. 4. - (1) Unitățile de învățământ preuniversitar cu statut de unități experimentale, denumite în continuare școli experimentale, sunt înființate fie ca unități de învățământ în structura unor instituții de învățământ universitar, instituții academice, instituții culturale sau institute de cercetare, fie ca unități de învățământ preuniversitar distincte, asociate unor instituții de învățământ universitar, instituții academice, instituții culturale sau institute de cercetare, cu scopul de aplicare a rezultatelor cercetărilor realizate în diverse domenii științifice cu impact educațional, în vederea evaluării și determinării potențialului de valorificare extinsă și de fundamentare a politicilor și strategiilor educaționale.

(2) Școlile experimentale care nu sunt parte integrantă a structurii unor instituții de învățământ universitar, instituții academice, instituții culturale sau institute de cercetare sunt selectate de către acestea, potrivit unor criterii specifice, determinate de scopul activităților desfășurate în cadrul programelor de cercetare, de specificul și de complexitatea cercetării/ intervenției.

Art. 5. - (1) Unitățile de învățământ preuniversitar cu statut de unități de aplicație, denumite în continuare școli de aplicație, sunt unități de învățământ preuniversitar din rețeaua permanentă a unităților de învățământ preuniversitar, în care se desfășoară activitățile practice pedagogice, denumite în continuare practică pedagogică, pentru elevii de la liceele cu profil pedagogic sau pentru studenții înscriși la programe universitare de formare pentru cariera didactică, inclusiv masterat didactic, sau în alte programe de formare direct relevante pentru domeniul educației.

(2) Școlile de aplicație sunt și centre de resurse educaționale, de suport și de asistență pedagogică, inclusiv pentru învățarea de tip blended learning/online.

CAPITOLUL II

Selecția unităților de învățământ preuniversitar cu statut de școli-pilot, școli experimentale și școli de aplicație

Art. 6. - (1) Școlile-pilot sunt selectate de către Ministerul Educației și Cercetării, în contextul unor intervenții sistemice, în diverse domenii - curriculum, inclusiv adaptări curriculare pentru învățarea blended learning/online, carieră didactică, etică și integritate, evaluare și examinare, combaterea și prevenirea violenței în mediul școlar, inclusiv combaterea și prevenirea bullyingului, asigurarea accesului la educație prin suport alimentar, prin dispozitive electronice adecvate învățării în sistem blended learning/online etc.

(2) Criteriile de selecție pentru școlile-pilot sunt:

a) solicitare scrisă din partea unității de învățământ pentru funcționare cu statut de școală-pilot;

b) declarație scrisă, asumată de conducerea unității de învățământ, de exprimare a disponibilității și a capacității de aplicare a intervenției pilotate, inclusiv un document care să evidențieze acordul părinților, dat în urma consultării consiliului/asociațiilor reprezentative ale părinților din cadrul unității de învățământ și, după caz, a consultării consiliului elevilor;

c) structură instituțională adecvată aplicării tipului de intervenție stabilit de Ministerul Educației și Cercetării;

d) resurse umane calificate/specializate în raport cu intervenția pilotată;

e) proiect de strategie de pilotare și plan de acțiune care să reflecte:

- viziunea unității de învățământ cu privire la intervenția care urmează a fi pilotată;

- analiza de nevoi la nivelul unității de învățământ, care va evidenția motivația acestora de a se implica în intervenția pilotată, inclusiv punctele tari, oportunitățile și beneficiile pentru elevi etc.;

- analiza implicațiilor etice și modalitățile prin care se asigură respectarea drepturilor copilului, conform legislației în vigoare, în acord cu codul de etică și conduită al unității;

- modalitățile de evaluare a calității educației (internă și/sau externă);

- analiza riscurilor de implementare și a planului de management al riscurilor.

Art. 7. - Școlile experimentale sunt înființate/selectate de instituții de învățământ universitar, instituții academice, instituții culturale sau institute de cercetare, potrivit unor criterii specifice, stabilite de instituția care le înființează/selectează, determinate de scopul activităților desfășurate în cadrul programelor de cercetare, de specificul și de complexitatea cercetării/ intervenției, și funcționează cu avizul Ministerului Educației și Cercetării.

Art. 8. - **(1)** Școlile de aplicație funcționează în cadrul rețelei naționale a unităților de învățământ preuniversitar cu statut de școală de aplicație.

(2) Rețeaua națională este compusă din unitățile de învățământ liceal cu profil pedagogic - organizate și reglementate de drept ca școli de aplicație și, în urma selecției, din alte tipuri de unități de învățământ care au capacitatea de a asigura organizarea și desfășurarea activităților practice pedagogice, denumite în continuare practică pedagogică, pentru elevii din liceele cu profil pedagogic sau pentru studenții înscriși la programe universitare de formare pentru cariera didactică, inclusiv masterat didactic, sau la alte programe de formare direct relevante pentru domeniul educației.

(3) Criteriile generale de selecție pentru școlile de aplicație, altele decât unitățile de învățământ cu profil pedagogic, sunt:

a) solicitare scrisă din partea unității de învățământ pentru funcționare cu statut de școală de aplicație;

b) structură instituțională adecvată contextelor de formare/desfășurare a practicii pedagogice;

c) resurse umane calificate/specializate, care pot oferi îndrumare elevilor/studenților practicanți: profesori mentori, profesori formatori și/sau profesori cu experiență didactică și cu activitate metodică;

d) nivel corespunzător de dotare și de accesibilitate a mijloacelor educaționale, în funcție de context.

CAPITOLUL III

Înființarea, organizarea și funcționarea școlilor-pilot, experimentale și de aplicație

Art. 9. - Durata pentru care unitățile de învățământ precizate la art. 1 dobândesc statutul de școală-pilot, școală experimentală sau școală de aplicație este următoarea:

a) pentru școala-pilot - durata echivalentă cu durata intervenției educaționale pilotate;

b) pentru școala experimentală - durata stabilită de instituția care solicită avizul Ministerului Educației și Cercetării;

c) pentru școala de aplicație - durata de minimum 5 ani, perioadă precizată în decizia pentru școlile de aplicație ale unităților de învățământ preuniversitar cu profil pedagogic/ordinul de ministru de funcționare.

Art. 10. - **(1)** Încadrarea/Selecția personalului didactic implicat în activitățile desfășurate în cadrul unităților de învățământ precizate la art. 1 se realizează potrivit reglementărilor

legale în vigoare pentru ocuparea unei funcții didactice și unor reglementări specifice contextului de desfășurare a activității - proiect de cercetare educațională finanțat din alte surse decât bugetul de stat, grant de cercetare, realizare sau conducere de activități de practică pedagogică.

(2) Pentru școlile-pilot și pentru școlile experimentale, cadrele didactice selectate vor beneficia de un program de instruire/formare cu privire la aplicarea elementelor incluse în intervenția educațională/proiectul de cercetare educațională, anterior debutului acestuia la nivelul activităților cu elevii.

(3) Pentru școlile de aplicație, cadrele didactice cu statut de profesor-mentor, profesor metodist în liceu pedagogic, profesor coordonator de practică pedagogică trebuie să îndeplinească acele condiții de formare stabilite pentru realizarea sau conducerea practicii pedagogice.

(4) Pe întreaga durată a funcționării unității de învățământ la care sunt încadrați cu statut de școală- pilot, experimentală sau de aplicație, cadrele didactice implicate în activități specifice vor fi remunerate potrivit timpului de muncă efectiv lucrat pentru aplicarea intervenției educaționale/proiectului de cercetare educațională sau pentru organizarea și desfășurarea practicii pedagogice, în funcție de contractul individual de muncă (structura încadrării)/de anexele la contractul individual de muncă.

Art. 11. - (1) Mecanismele de finanțare aplicabile unităților de învățământ precizate la art. 1 sunt mecanismele legal prevăzute pentru unitățile de învățământ preuniversitar, respectiv finanțarea per capita, din bugetul național.

(2) În situația în care, potrivit tipului unității de învățământ, complexitatea intervenției educaționale/complexitatea proiectului de cercetare educațională/complexitatea activităților didactice de tip practică pedagogică impune aplicarea unor mecanisme de finanțare adaptate, în sensul introducerii unor coeficienți de corecție care să asigure resursele financiare pentru funcționarea unității de învățământ, prin regulament specific, se pot preciza surse de finanțare alternative/suplimentare.

Art. 12. - (1) Mecanismele de monitorizare și de evaluare a calității educației sunt stabilite în funcție de tipul și de amploarea intervenției educaționale/proiectului de cercetare educațională și se realizează prin evaluare internă și/sau prin evaluare externă, potrivit regulamentului specific.

(2) În funcție de obiectivele și de complexitatea intervențiilor, Ministerul Educației și Cercetării poate solicita evaluarea externă a școlilor-pilot, în funcție de rezultatele intermediare sau finale ale intervenției pilotate, în vederea identificării potențialului de multiplicare sau de extindere a pilotării.

(3) Ministerul Educației și Cercetării, prin entitățile subordonate și coordonate (inspectorate școlare județene, agenții, centre, instituții de învățământ, institute etc.), conform atribuțiilor acestora, sau în parteneriat cu universități, organizații internaționale sau organizații nonguvernamentale, parteneri sociali sau alte instituții de referință, poate realiza activități de monitorizare și de evaluare de etapă/finală.

(4) Rezultatele monitorizării și evaluării de parcurs constituie baza pentru aprobarea continuării unei intervenții educaționale pilotate de la un semestru la altul/de la un an școlar la altul.

(5) Rezultatele monitorizării și evaluării finale constituie baza pentru transferul rezultatelor/unor rezultate ale intervenției educaționale pilotate la nivelul altor unități de învățământ sau pentru fundamentarea unor propuneri de politici educaționale la nivel național.

(6) Rezultatele monitorizării/evaluării vor fi făcute publice către părțile direct interesate.

(7) În cazul intervențiilor pentru care se are în vedere posibilitatea extinderii la scară largă, regulamentul specific de pilotare va prevedea și abordarea de tip experimental, cu grup-martor.

CAPITOLUL IV

Dispoziții finale

Art. 13. - (1) În cazul aplicării unor inovații cu grad mare de complexitate la nivelul curriculumului național (de exemplu, planuri-cadru de învățământ noi, programe școlare noi etc.) este necesară o planificare a implementării intervenției educaționale pilotate pentru un întreg ciclu de învățământ.

(2) Propunerea de pilotare a intervenției educaționale/proiectului de cercetare educațională va include o analiză a impactului demersului propus asupra profilului de formare al absolventului programului, precum și o analiză a elementelor comune pentru unitățile-pilot și unitățile din învățământul de masă, astfel încât să se asigure șanse egale tuturor elevilor la examene/evaluări naționale și să se asigure condițiile minime care ar putea permite transferul de la o unitate-pilot către o unitate de învățământ de masă pe parcursul derulării proiectului sau la finalul acestuia.

Art. 14. - Statutul de unitate de învățământ pilot, experimentală și de aplicație poate fi solicitat/acordat unităților de învățământ cu predare în limba română, în limbile minorităților naționale sau în limbi de circulație internațională, conform autorizării/acreditării.

Art. 15. - Unitățile de învățământ care au inițiat sau au fost selectate să participe la intervenții educaționale/proiecte de cercetare educațională pilotate pot solicita încetarea pilotării, în cazul în care:

1. evaluarea continuă a generat date care arată că intervenția nu dă rezultatele dorite sau că induce riscuri ori efecte secundare negative;

2. există solicitări ale părinților de retragere a elevilor din activitățile-pilot;

3. în orice altă situație justificată.

Art. 16. - Organizarea și desfășurarea procesului educațional în unitățile de învățământ precizate la art. 1 se realizează conform prevederilor cuprinse în regulamentul specific de organizare și funcționare a unității de învățământ.

Art. 17. - (1) Elevii care participă la programele/intervențiile educaționale pilotate sau care sunt înmatriculați în școlile de aplicație au aceleași drepturi ca toți ceilalți elevi și le sunt aplicabile prevederile legislației specifice învățământului preuniversitar.

(2) Participarea elevilor la intervenții/proiecte de cercetare educațională pilotate nu afectează în niciun mod drepturile lor de a beneficia de acte de studiu, de a se transfera la altă unitate de învățământ, de a continua studiile sau de a participa la evaluări și examene naționale.

Art. 18. - Prezenta metodologie-cadru va fi revizuită la finalul primului an școlar de implementare, în funcție de necesitate.